

Report

BARÇA-JUVENTUS: DES D'UNA VEU D'HOMME

J. M. Puyal: milers de banderes entorn seu

El cinc de març, al Camp Nou, en un partit agònic, el Barça va vèncer la Juventus per 1-0. El primer matx de l'eliminatòria de la Copa d'Europa entre els dos millors equips del continent, a més, ha tingut en J. M. Puyal un cronista radiofònic brillantíssim i inexcusable.

Vicent Martí

Joaquim Maria Puyal arriba a l'edifici de Catalunya Ràdio (Diagonal, 614-616) a les set en punt del vespre. Marceja, com toca, el crepuscle de Barcelona: la tènue boirina llagrimejant que encel-lofana la ciutat s'arrapa a la gola. A la meua, si més no, ja que la de Puyal llueix, per les traces, indemne: no sols va en cos de camisa sinó que duu els dos botons de dalt descordats. Mentre un tremolí em recorre l'espina, considere la possibilitat que el màxim comunicador de la ràdio i la TV catalanes siga propietari d'una larinx inoxidable. Inoxidable i única.

La camisa, ho juraria, en honor a la Juventus, és italiana. Tigrada per dos matisos pròxims de blau, encara més difuminats per un brodat comú d'arabescos, sembla(va) de seda. Els pantalons són negre i de pana solcada. Va ensabatat i emmitjonat també de dol. La fina cadena que transporta al coll és d'or i laica. ^Laica? Vull dir, que la medalla que hi penja no és de cap sant sinó d'aquelles gravades amb el nom i l'Rh, rectangular. Segur: un regal. La mà dreta garfeix una carpeta i una bossa —de pell, les dues— amb la rúbrica de *Disseny*, i l'*Avui* i *El País*, plegats.

A desgrat dels seus 36 anys, Puyal gasta un cos d'adolescent tibant i prim, aràbic. La morenor de la pell no fa més que accentuar el vernís de tinta de polp que li inunda les pupil·les, i la lividesa de les úl·leres naturals que encerclen els ulls més mahometans que circulen per Barcelona. La foscor de cabells i barba, i un somriure mofeta —les dents, color blanc moliner— acaben d'arredonar la figura d'algú que voldries veure abillat amb xilaba i turbant. Que Al·là no el torne a l'islam, tanmateix.

Enllestits els darrers detalls a l'interior dels estudis de Catalunya Ràdio, i arreplegant els altres dos membres que completen l'excel·lent equip de Puyal, marxem, amb delit i deler, cap al Camp Nou. Són tres quarts de vuit i el partit té anunciat el seu començament a un quart de deu de la nit. Dins del 1430, B-CB 2984, blanc brut, ens hem entaforat: el conductor, Puyal; Antoni Bassas, coequipier; i darrere, premsats, Jordi Basté; el nostre fotògraf a Barcelona, Domènec Umbert; i aquest reportador. Els carrers botzinats i banderejats de la ciutat cremada de culers encomanen el seu palpit vibrant i grescaire a tota la nostra *troupe*. No calia, tampoc.

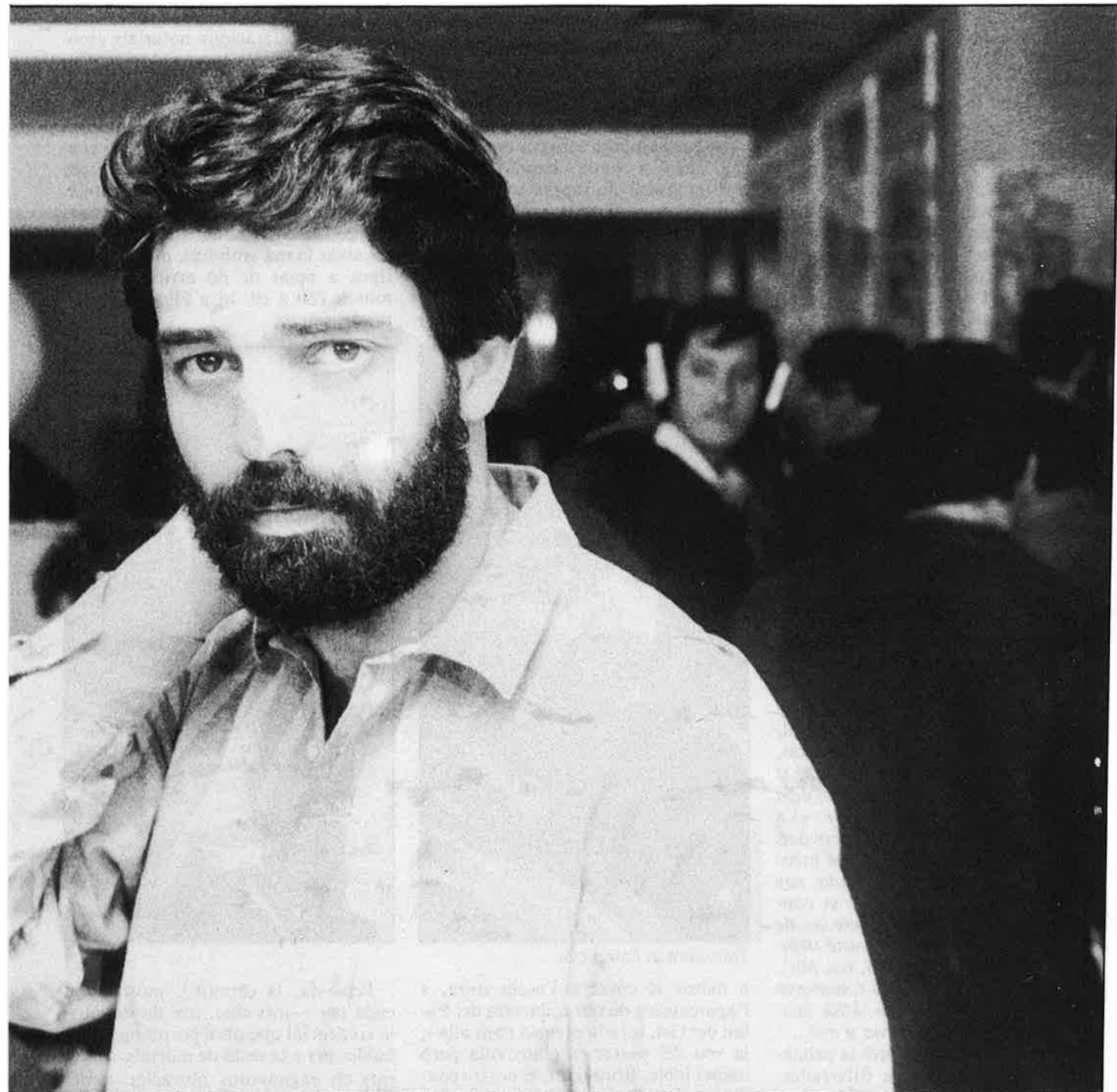
«*Mille bandiere bianco e nero intorno noi...*» executen tots tres l'himne de la Vecchia Signora, sense pudor. De sobte, Puyal em demana «<Tu vas sentir la nostra retransmissió de disabte passat?>» «iQui, jo? És clar». «És que ha sortit a l'estudi d'audiència que n'hi havia un increment. Crec que van detectar la teva presència...». Desconcert i més botiges de les habituals en mi. Per fi: «No m'estranya i em tranquil·litza, a més a més. Tot el que signifiqui col·laborar en el teu enlairament, jo...». «^Perquè, *mas dura serà la caida?*». «I tant». «En qualsevol cas, espere ser ben jutjat». «No ho dubte, senyor Puyal». *Mille bandiere bianco e nero...*

«Escolta una cosa. iCom és això que vas veure el partit per TV3 i vas sintonitzar la nostra retransmissió?». «No fotem, senyor Puyal. Vaig fer igual que la immensa majoria dels seus cinc-cents mil oïdors, com vostè sap molt bé». «¿I des de quin lloc ho feies, això?». «Des de casa de Robert, el meu millor amic». Veu untuosa: «Tu i el Robert, què; tu i el Robert, i, què?». Ric inquiet, i articule, com puc: «Ens entenem bé, no patesca».

DOMÈNEC UMBERT

Joaquim M. Puyal en ambient barcelonis

«Tu havies sentit transmissions nostres, abans». «Tinc gravats dos o tres partits». «O sigui, que una experiència així, com aquesta...». «Mai, mai en la vida». «Molt bé». Soroll ambiental: clax-clax-clàxons, espetegar de motos, brogit somort de cotxes aturats, jBaaarça! jBaaarça!

«Aviam: <què voleu fer, exactament, vosaltres?»». «Una crònica d'en Puyal anant a radiar els quarts de final de la Copa d'Europa de futbol, un partit transcendental del Barça, tot en gros. Com s'ho fa. Com va vestit.

Com ho viu. Quines collonades diuen, vostè i el seu equip». «Collonades com les de dissabte, no n'hi haurà, avui. Aquesta és una nit de tensió i emoció». «No seré jo qui ho negue. Amb tot, tornant a les collonades, escarneixen molt bé els àrbitres espanyols, vostès». «*Es que nosotros... No he apresiao contacto alguno del jugador número siete del equipo contrario; de modo que la jugada es prosedente...*» planta Puyal. «I el dia que anem un pèl beguts a la transmissió farem un José Maria García-

Ramon Mendoza que farà tremolar la Casa Blanca» rebla, com qui diu, Bassas.

«Vés a fer la mà, tartaner» fa ara Puyal amb fonètica occidental. «No te fiques en mi, txe. Jo he putxat a molts de cotxes i els catalans no m'han d'ensenyar res ami, ¿eh!» li retruca en apitxat un Bassas cada volta més enjogassat. «Saps quin és l'himne del València C.F. a Catalunya Ràdio?» pregunta Puyal, virant el cap cap a mi. Hi afegeix «Però això no es pot publicar. A banda de ser impubliable és que no es pot tenir en compte ni en l'instant d'inspirar la crònica. És una dada no computable a cap nivell. ¿Entesos?». «Entesos». «Som-hi, xavals: (Música de sarsuela incantable) Per ofrenaar noves glòries a Espanya, visca Madrid, visca Madrid. I els catalans que han vingut amb el Barça, a fer la mà, a fer la mààà». Encara sort que els altres catalans no els poden sentir, i ens estalviem un linxament.

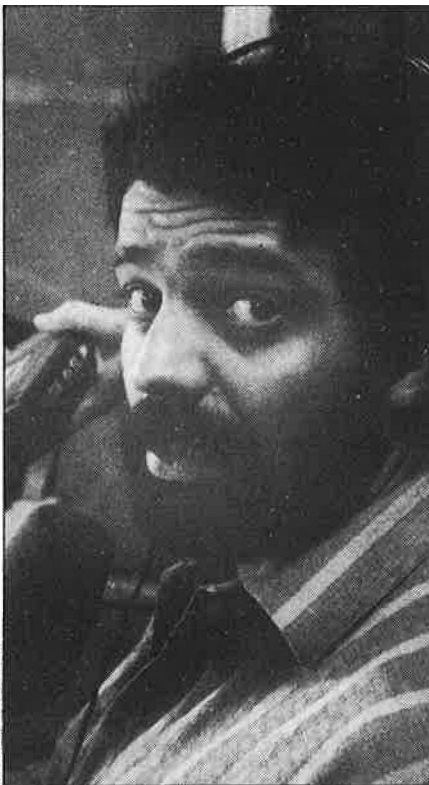
Fa malabarismes amb el volant, follejant, Puyal. «Al pròxim ral·li de la Costa Brava ens presentem» diu, amb veu compungida, Jordi Basté. «Sí, senyóóó» conclou, més d'allà que d'ací, rematant verbalment un avançament suïcida del Mestre Puyal. «*Estamos transmitiendo el partido, señores, estoy irabajando. Oiga, si estoy irabajando, i que no me deja pasar en la cabina, hombre?*». «La nostra especialitat són els porters dels camps de futbol espanyols que mengen pipes. Vas allà i dius: *Hola, soy de Catalunya-Ràdio* i llavors et contesten: *Por mi, como si quiere ser de Galicia Radio, si no viene usted debidamente acreditado*... «No, no, miri, es que mi emisora se llama Catalunya Radio, no se ofenda, oiga». *Mille bandiere bianco e nero intorno a noi*...

Topem, literalment, amb la primera línia de les múltiples filferrades, reixes i controls amb què les previsoras autoritats barcelonines han atrinxerat Can Barça. *C'est la guerre, camarades*. Un guàrdia urbà, que té xiulet, i el fa servir copiosament, intenta deturar la marxa gallejant del nostre vehicle cap a la zona prohibida. Quan ens ha aconseguit, en reconèixer Puyal, ens indica, servicial: «Per aquí no podeu passar. Heu d'entrar per Gregorio Marañón...» mentre fa l'orni davant la transgressió que, al crit d'«Arrasem, Arrasem», protagonitza el nostre pilot. «Baixa, baixa el vidre... Gràcies, gràcies, ¿crac!» exclama, polít, el Puyal. «Escolta, tu; aquest és l'únic cotxe que ha entrat en aquesta zona, yio?» insisteix tot co-

foi. «Aquest i el d'en Pujol» fa algú, concretant.

Avançem, en segona, entre colles cada vegada més atapeïdes de culers camejants i excitats. Travessem per davall d'una gran senyera que mantenen estesa a banda i banda del caminal un parell de *supporters* de bona jeia. L'esdeveniment provoca dintre del 1430 un bé de Déu d'ais, eis i uis de caire reverent. «Això ha de quedar reflectit a la crònica» ordena, suau en la forma, Puyal.

Aquesta volta, no: «Hauràs d'anar

DOMENECLUMBERT

Treballant al Camp Nou.

a deixar el cotxe a l'accés onze, a l'aparcament de terra, darrera del Palau del Gel, tota la premsa para allà», la veu del porter és planyívola però inapel·lable. Ronsejant, el nostre conductor fa marxa arrere; i enfila, en acabant, la calçada que circumda l'estadi. «M'hi jugaria el nas que ja deu ser mig camp ple. Jo tinc uns amics que sortien de casa a un quart de sis de la tarda» pronostica i testimonia Basté, a les vuit tocases. Bassas, al seu torn, ens ciceroneja: «Aquesta paret d'aquí és el cementiri de les Corts; darrera nostre hi ha la maternitat: molts culers naixen, pateixen i moren sense necessitat de moure's gaire». Aparquem, vençut el laberint.

L'entrada de Puyal en el més bell estadi de futbol del món resta lluny de ser anònima. «És Puyal» «Mira, Puyal» «Passi, senyor Puyal», tot amantit de colzades d'advertiment als des-

pistats, constatacions notariales compartides, mirades trepanadores o fugisseres, somriures emmelats, diligència inusitada. Un rogle de senyores embolcallades en blau-grana opinen que: «Venables és el millor entrenador que hem tingut des que Gamper va fundar el club». Puyal assenteix, capcinejant, i fa felices les historiades dames. Ja en el túnel, s'atura a (des) encaixar la mà amb Epi, mantenint el tipus a pesar de no arribar-li ni al muscle. Ni a ell, ni a Flores, el qual també saluda.

Fem via, la comitiva, mostrant a cada pas —tots cinc, tret de Puyal— la credencial que obre portes inexpugnables per a la resta de mortals. Superats els enganxosos obstacles, penetrem en la sala de premsa que té forma de T: una estança-corredor, una peça a mà esquerra que fa de plató de TV3, i la sala de premsa pròpiament dita, que exhibeix en les parets una emposterada de primeres planes amb els grans triums culers.

La nombrosa fauna periodística que hi pul·lula és violada i cosmopolista. S'hi senten parlar les llengües més civilitzades d'Europa, i fins i tot l'espanyol: «*Yo soy catalan pero no catalanista*» aclareix, quan no calia, un tararot d'Antena 3. Puyal saluda els seus deixebles, que ja comencen a ser-ne molts i bons. I quan eixim per tal de pujar a la cabina de transmis-

NOVETATS EN LLIBRES

sions —Bassas, Ilotja; Basté, vestidors— l'entrenador base de l'Espanyol, Azkagorta, complimenta Puyal amb un «T'estimo, català», continuant la conversació en un digne barceloní d'accents euscàrics.

L'escalada al capdamunt del Camp Nou és una aventura plena de sorpreses. La primera, descobrir, tot d'una, el verd flamejant de la gespa. L'altra, adonar-te que aquella baluerna descomunal, farcida de gom a gom de carn humana, és d'una arquitectura gràcil i a la mesura de qualsevol dels 115.000 espectadors que l'ocupen. La tercera sorpresa és trobar-te un engorrat vigilant, amb escarafalls de mariscal de camp, que nega l'accés a la cabina de Catalunya-Ràdio a Puyal, i l'amenaça de no deixar-lo passar si no li mostra la credencial i el carnet de premsa. Deu ser un fans de Butanito, atès que Joaquim Maria hi és un rellogat permanent des del setembre del 76, data del primer partit radiat en català després de la guerra aquella.

Solventat l'incident, Puyal, una vegada s'ha fet amb les alineacions dels dos equips, pren possessió de la seua cabina: una mena de gàbia enreixada i encristallada de blau, tret d'un davant descobert que permet dominar tot l'estadi, i que dona sobre les tribunes. A l'esquerra de Quim, el tècnic d'emissió; a la dreta, un aparell de TV emmudit en espera de les imatges que ens fornirà TV3. («És veritat que heu bastit un repetidor per poder veure TV3 a tot Castelló, i que l'inaugureu amb el partit de la Juve?») va ser el primer preguntat que em va etzibar només presentar-m'hi fa dos dies. «Sí senyor». «Sou forts, vosaltres, eh».

Comprova i es col·loca els auriculars (AK6/K141/Made in Àustria), prepara el seu rellotge-cronòmetre, engrapa el micro amb unció gairebé religiosa o sexual, desconnectat de tota altra realitat que no siga donar fe radiofònica del que passa i passarà aquesta nit en el Camp Nou. I deixa anar una veu fluida, precisa, setinada; ratllada de blau-grana i oriflama, com les curulles graderies ahucants. Una veu de professional-fetiller de les ondes: «jQuin goig! jquina il·lusió! iquina alegria! quina emoció, sentir els colors del Barça quan tot el camp és un clam...»

(^Exagerat, jo? Sintonitzeu, si podeu, el 105.5-FM, el pròxim 19 de març, dia de Sant Josep. La cita és a l'estadi Comunale de Torí. Tant se val que siga el més lleig d'Europa: juga el Barça, narra Puyal.)

<p>L'ESPILL Núm. 22</p> <p>Revista cultural dirigida per Joan Fuster</p> <p>Articles i textos de Joan Castafió, Julià Esteban Chaparria, A. Munné-Jordà, Josep Franco, Ricard Blasco i Salvador Jáfer. Il·lustracions d'Enric Solbes.</p> <p>EDICIONS TRES I QUATRE</p>	<p>LA VETLA D'EN PERE RUIXES</p> <p>Vicent Franch</p> <p>Col·lecció Gregal juvenil, núm. 8</p> <p>Una de les peces més brillants de la narrativa curta valenciana.</p> <p>GREGAL LLIBRES</p>
<p>TILL EULENSPIEGEL</p> <p>Versió catalana d'Albert Jané</p> <p>Apèndix per Sebastià Sorribas</p> <p>Col·lecció: Centaure, Literatura juvenil</p> <p>Till Eulenspiegel és un simpàtic personatge que viu a l'Alemanya del segle XV. Les seves aventures, molt divertides, són una invitació a la imaginació i un cant a la llibertat de l'individu.</p> <p>BARCANOVA</p>	<p>TRANSFUTUR</p> <p>Xavier Borràs</p> <p>Col·lecció Originals, 96 pàg.</p> <p>L'autor de la premiada <i>Manduca atòmica</i> ens ofereix ara una altra novel·la curta en què l'esperit d'uns joves i un descobriment trasbalsador poden canviar les actituds generacionals.</p> <p>EL LLAMP</p>
<p>ÉS MOLT SENZILL, DIGUEU-LI CATALUNYA</p> <p>Josep Guia</p> <p>L'autor, un català del sud, com ell s'anomena, diu les coses pel seu nom, i ens fa una proposta que trenca amb el vell catalanisme regionalista.</p> <p>EL LLAMP</p>	<p>UNA VIDA VIOLENTA</p> <p>Pier Paolo Pasolini</p> <p>El Cangur, 90. 336 pàgs.</p> <p>Una extraordinària novel·la de Pier Paolo Pasolini amarada de violència i de poesia.</p> <p>Edicions 62</p>
<p>DICCIONARI CASTELLÀ-CATALÀ</p> <p>Els diccionaris de l'Enciclopèdia. De venda en llibreries.</p> <p>ENCICLOPÈDIA CATALANA</p>	<p>CARNAVAL</p> <p>Berta Jardi</p> <p>Les Ales Esteses, 29</p> <p>Un recull de contes frescs i divertits.</p> <p>EDICIONS DE LA MAGRANA</p>
<p>1 ELS MARGES 33</p> <p>Revista de llengua i literatura dirigida per Joaquim Molas.</p> <p>CURIAL EDICIONS CATALANES, SA.</p>	<p>JUST ABANS DE LA GUERRA AMB ELS ESQUIMALS</p> <p>J. D. Salinger</p> <p>Traducció de Quim Monzó</p> <p>El clàssic més misteriós del segle XX.</p> <p>EDITORIAL EMPÚRIES</p>

LLIBRERIA
TRES I QUATRE
Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València